
Padělané a pozměněné bankovky a mince zadržené na území České republiky v roce 2021

Padělky 2021

1. Úvod
2. Celkový přehled
3. Pozměněné peníze a napodobeniny
4. Kontrola bankovek
5. Závěr

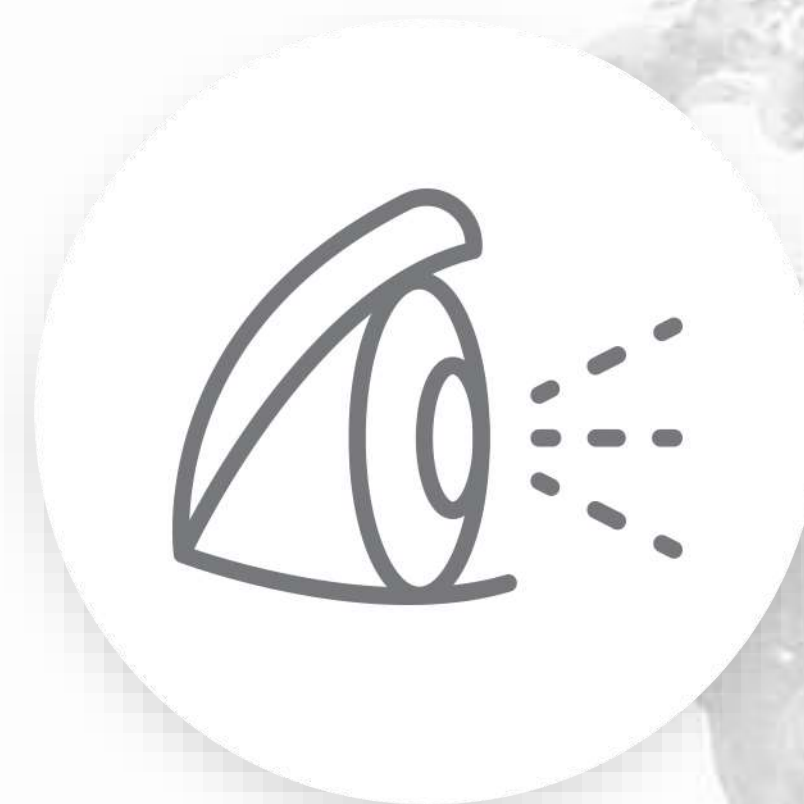
Padělky v roce 2021

Celkový počet padělků zadržovaných v ČR se výrazně zvýšil.

Nadále platí, že většina padělků českých bankovek byla nepříliš dobré „kvality“.

Pokud lidé budou věnovat penězům při jejich příjmu dostatečnou pozornost, neměli by mít problém padělky rozpoznat.

2. Celkový přehled

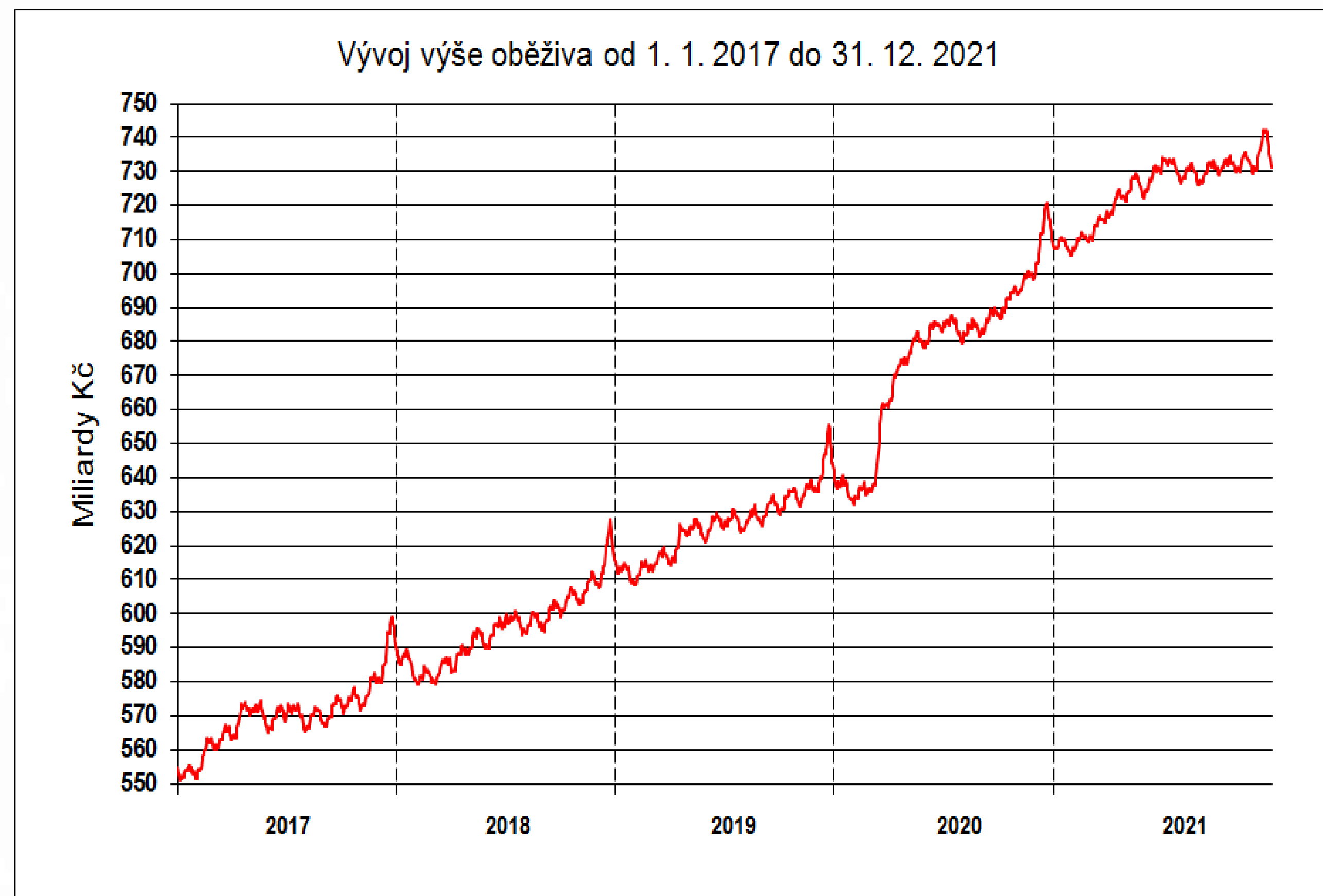

Hodnota oběživa k 31. 12. 2021 byla 731,1 mld. Kč

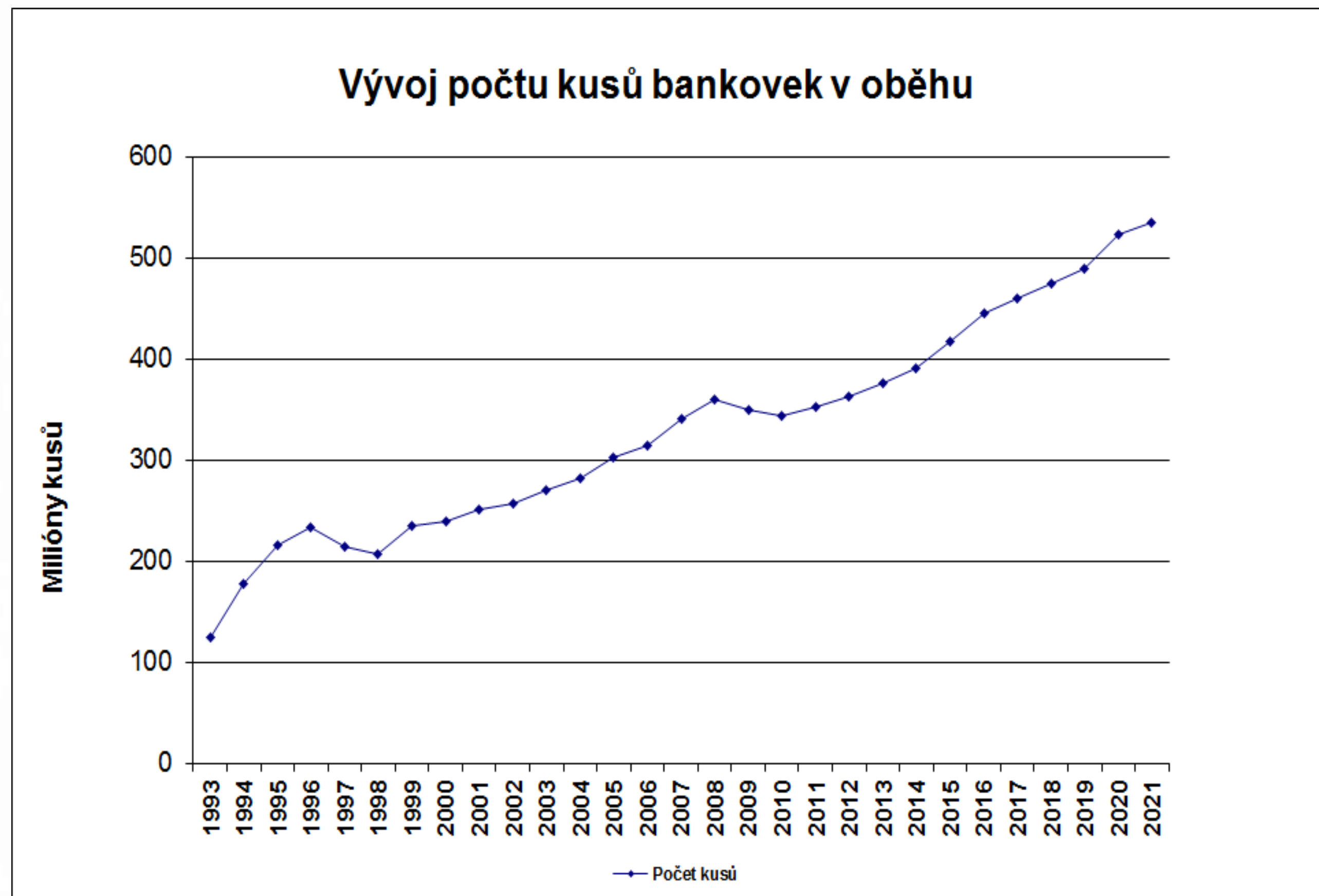
(včetně mincí)

Nejčastější nominály v oběhu:

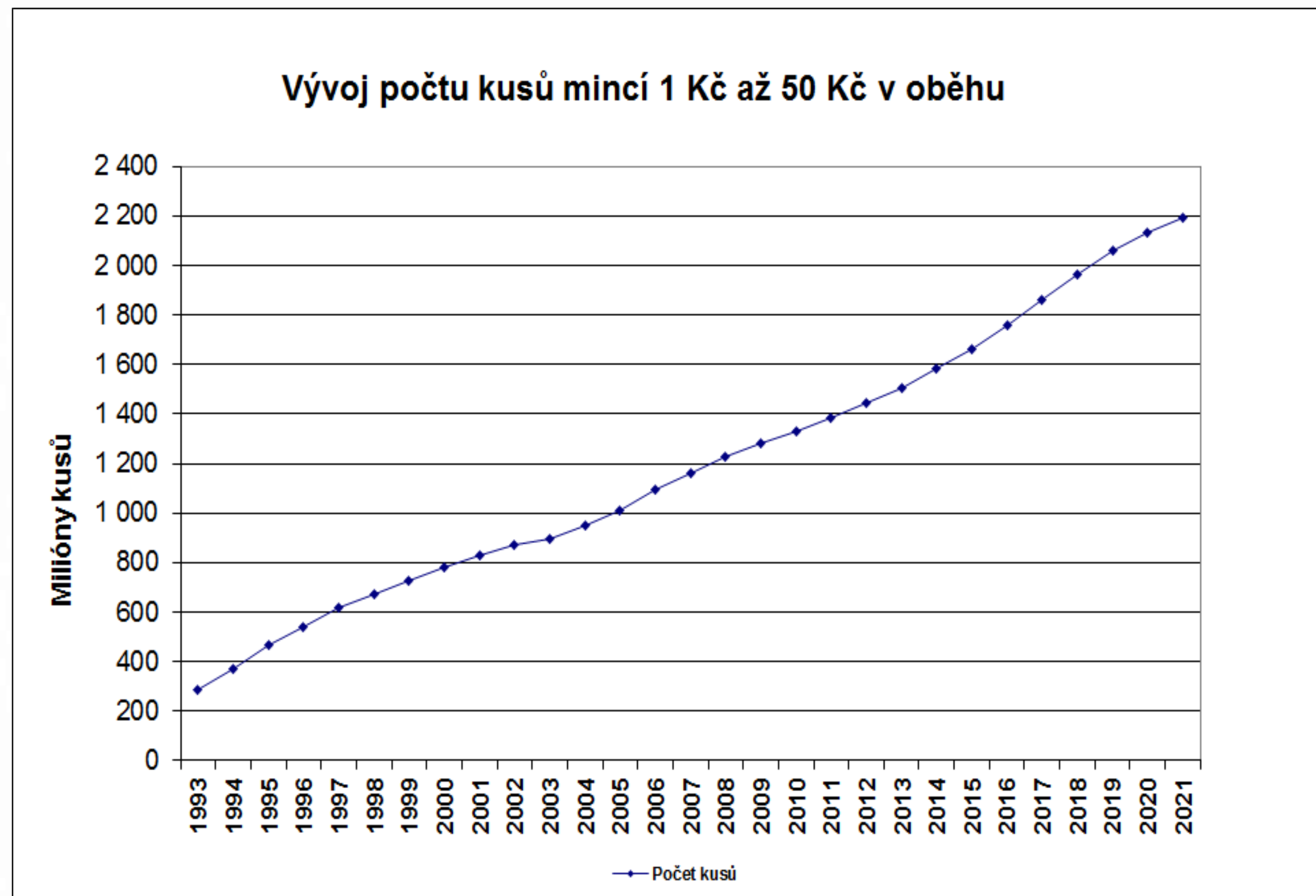
- bankovka 2000 Kč (16,6 ks/osoba)
- bankovka 1000 Kč (13,7 ks/osoba)
- mince 1 Kč (cca 61,4 ks/osoba)

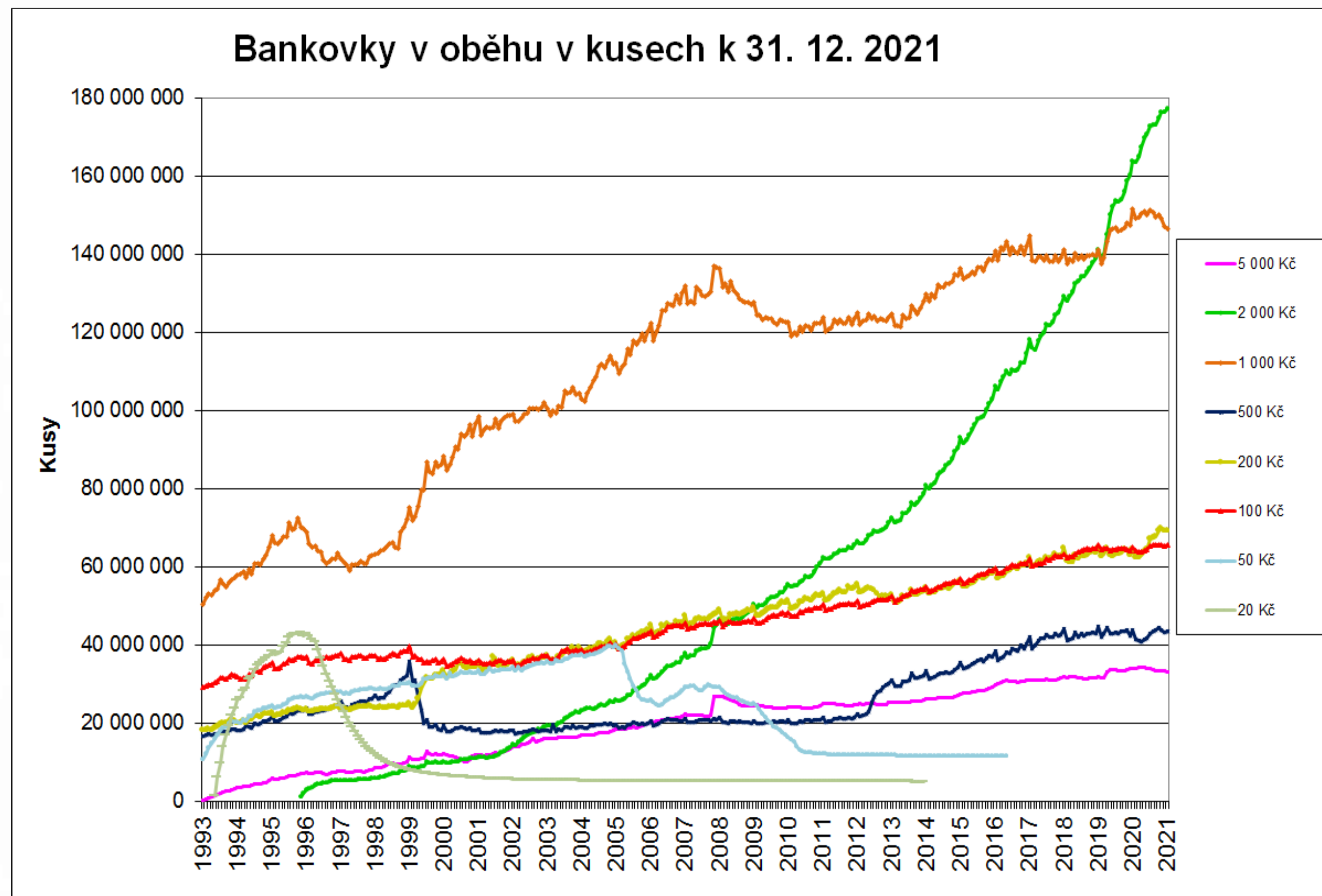
Vývoj počtu kusů bankovek v oběhu v letech 1993–2021

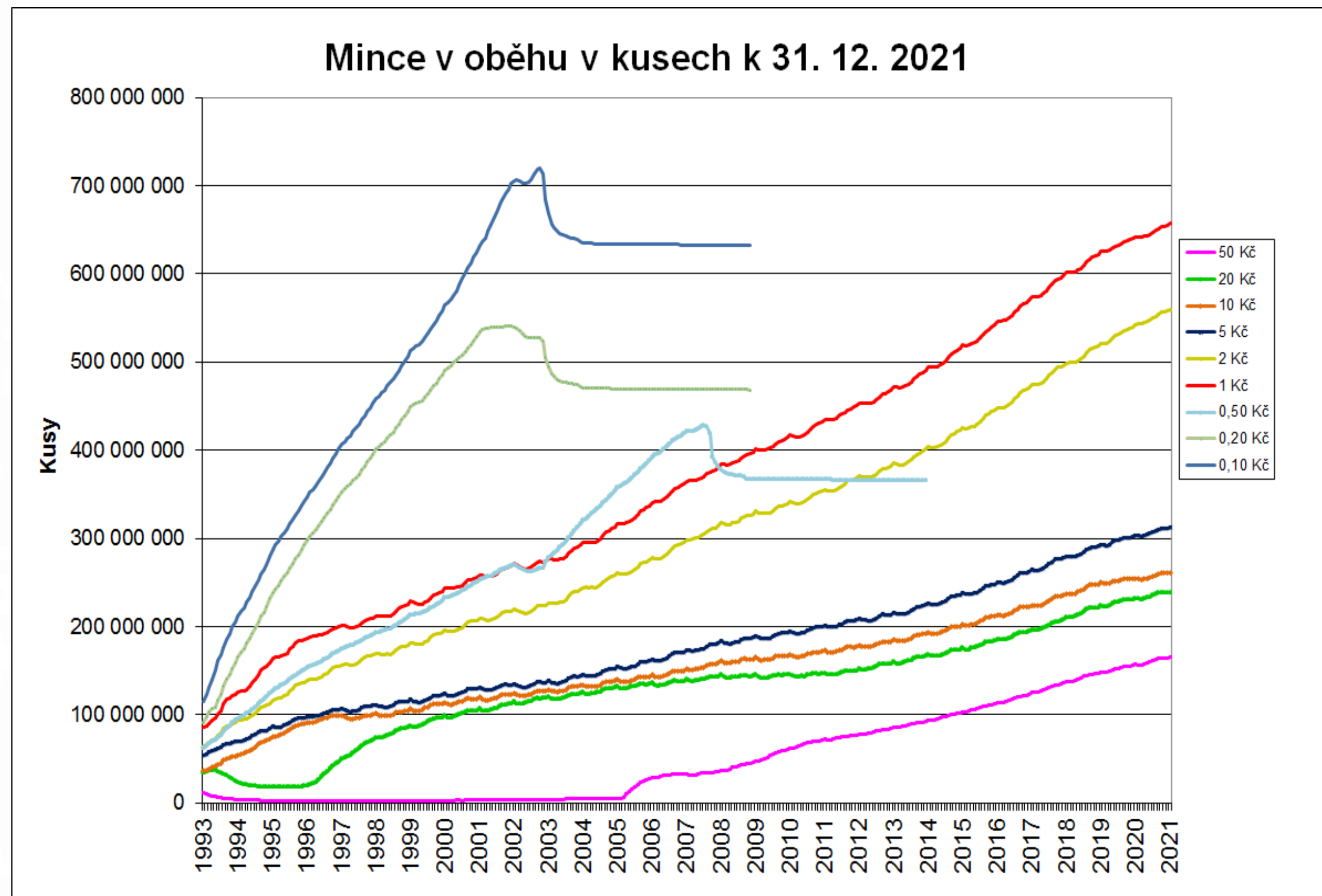
Vývoj počtu kusů mincí v oběhu v letech 1993–2021

Počty bankovek jednotlivých nominálních hodnot v oběhu v letech 1993–2021

Počty mincí jednotlivých nominálních hodnot v oběhu v letech 1993–2021

Padělky českých bankovek a mincí

Zadrženo	2020	2021
Padělky CZK	1 002	1 394
z oběhu	630	794
před oběhem	372	600
Padělky včetně cizích měn	1 389	6 836
z oběhu	981	1 453
před oběhem	408	5 383

Na území ČR bylo zadrženo

— **1 394 kusů**

padělaných a pozměněných českých bankovek a mincí.

Padělky českých bankovek a mincí

Zadrženo	2020	2021
Padělky CZK	1 002	1 394
z oběhu	630	794
před oběhem	372	600
Padělky včetně cizích měn	1 389	6 836
z oběhu	981	1 453
před oběhem	408	5 383

Z celkem 1 394 kusů bylo:

— **1 350 kusů**

padělaných bankovek

— **44 kusů**

pozměněných bankovek

Padělky českých a zahraničních bankovek a mincí

Zadrženo	2020	2021
Padělky CZK	1 002	1 394
z oběhu	630	794
před oběhem	372	600
Padělky včetně cizích měn	1 389	6 836
z oběhu	981	1 453
před oběhem	408	5 383

Dohromady i s padělky cizích měn bylo zadrženo

— 6 836 kusů

padělaných a pozměněných bankovek a mincí.

Padělky českých a zahraničních bankovek a mincí

Zadrženo	2020	2021
Padělky CZK	1 002	1 394
z oběhu	630	794
před oběhem	372	600
Padělky včetně cizích měn	1 389	6 836
z oběhu	981	1 453
před oběhem	408	5 383

Celkový počet zadržených padělků **je oproti předcházejícím rokům výrazně vyšší**, a to díky padělkům zadrženým ještě před uvedením do oběhu.

Padělky českých mincí

Počty zadržených padělaných českých mincí

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
113 ks	37 ks	9 ks	2 ks	1 ks	13 ks	8 ks	6 ks	0 ks	0 ks

Padělky českých bankovek

Nejčastěji padělané nominály jsou 2000 Kč,
1000 Kč a 5000 Kč.

— **69,11 %**
933 ks

— **12,67 %**
171 ks

— **8,07 %**
109 ks

Padělky českých bankovek

Hodnota padělaných
českých bankovek je
2 637 800 Kč.

Padělky českých bankovek

Nejvíce padělků českých bankovek bylo zadrženo v Praze (1 129 ks).

Padělky českých bankovek

Olomouc	44 ks
Brno	30 ks
Ostrava	24 ks
Ústí nad Labem	23 ks
Plzeň	18 ks
Pardubice	9 ks
Hradec Králové	8 ks
Most	8 ks
České Budějovice	6 ks
Jihlava	5 ks

Padělky českých bankovek

Zadržení většího množství padělků českých bankovek
roce 2021 při policejních akcích:

Duben: Praha 69 ks

Listopad: Praha 603 ks

V říjnu 2021 bylo na pokladně ČNB Praha zadrženo
60 kusů padělaných bankovek 5000 CZK.

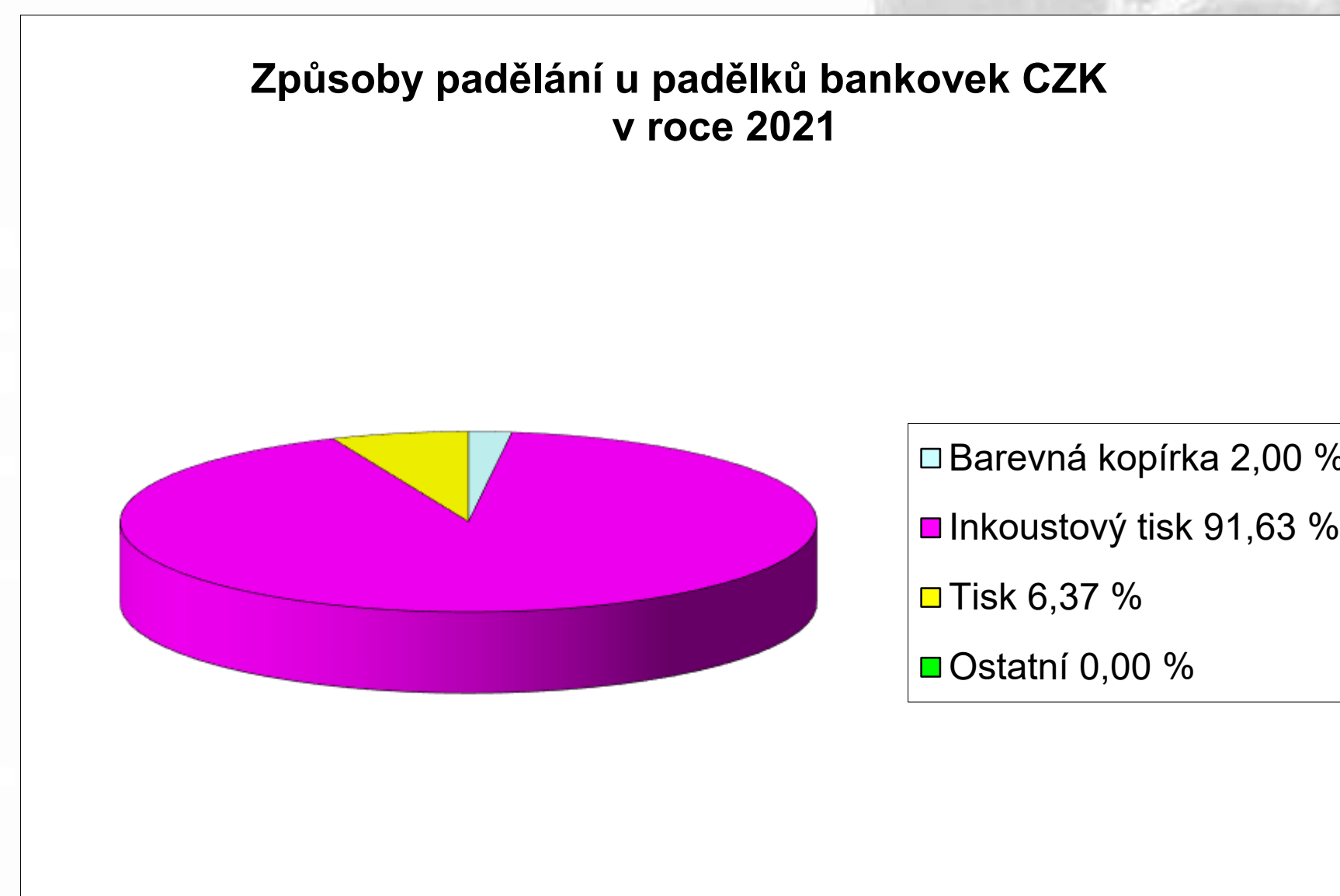
Padělky českých bankovek

Převažuje 4. stupeň (méně zdařilý)

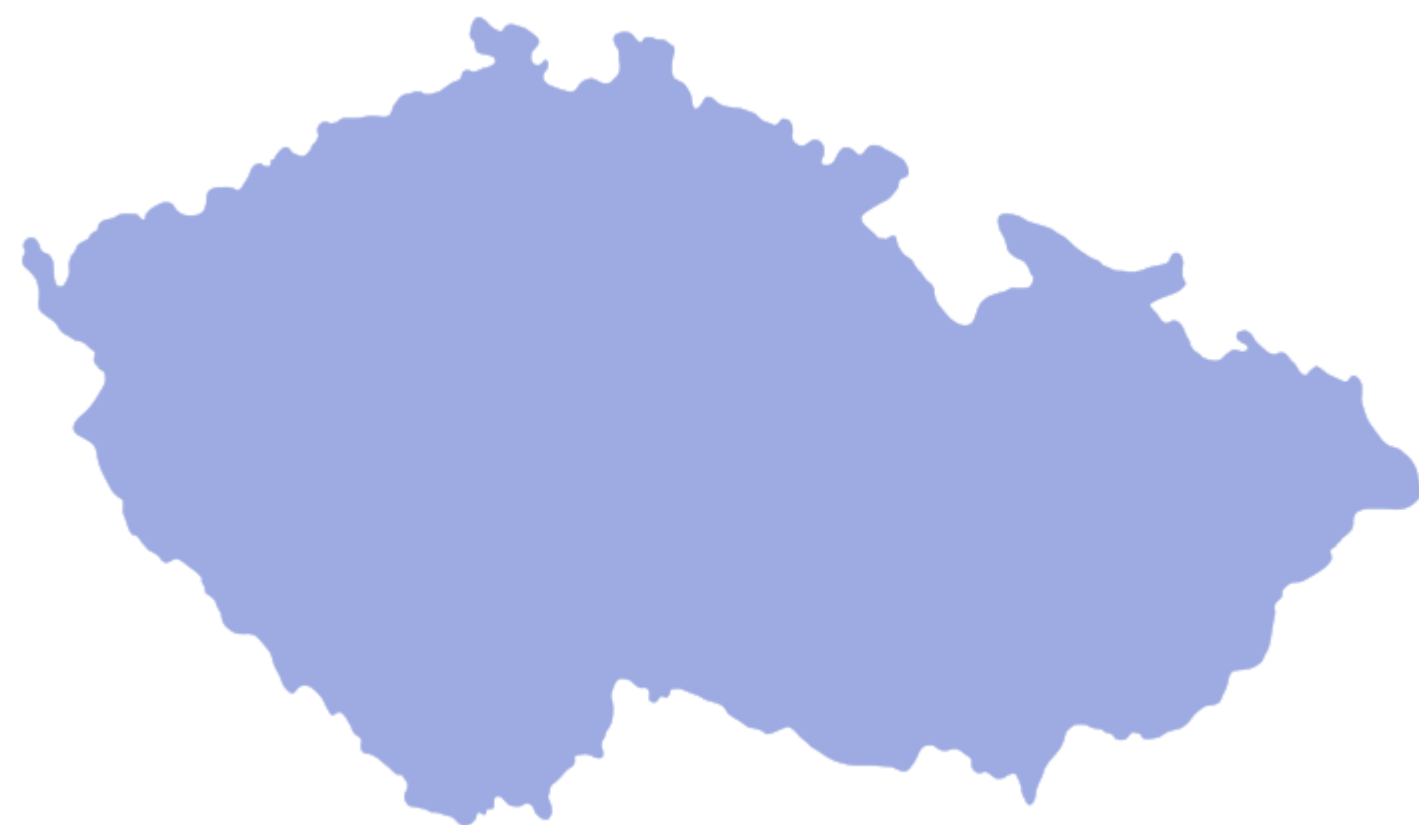
bez napodobení ochranných prvků, případně s nekvalitním napodobením některých z nich.

Většina padělků se stále tiskne na inkoustových tiskárnách.

Porovnání padělků bankovek CZK a EUR

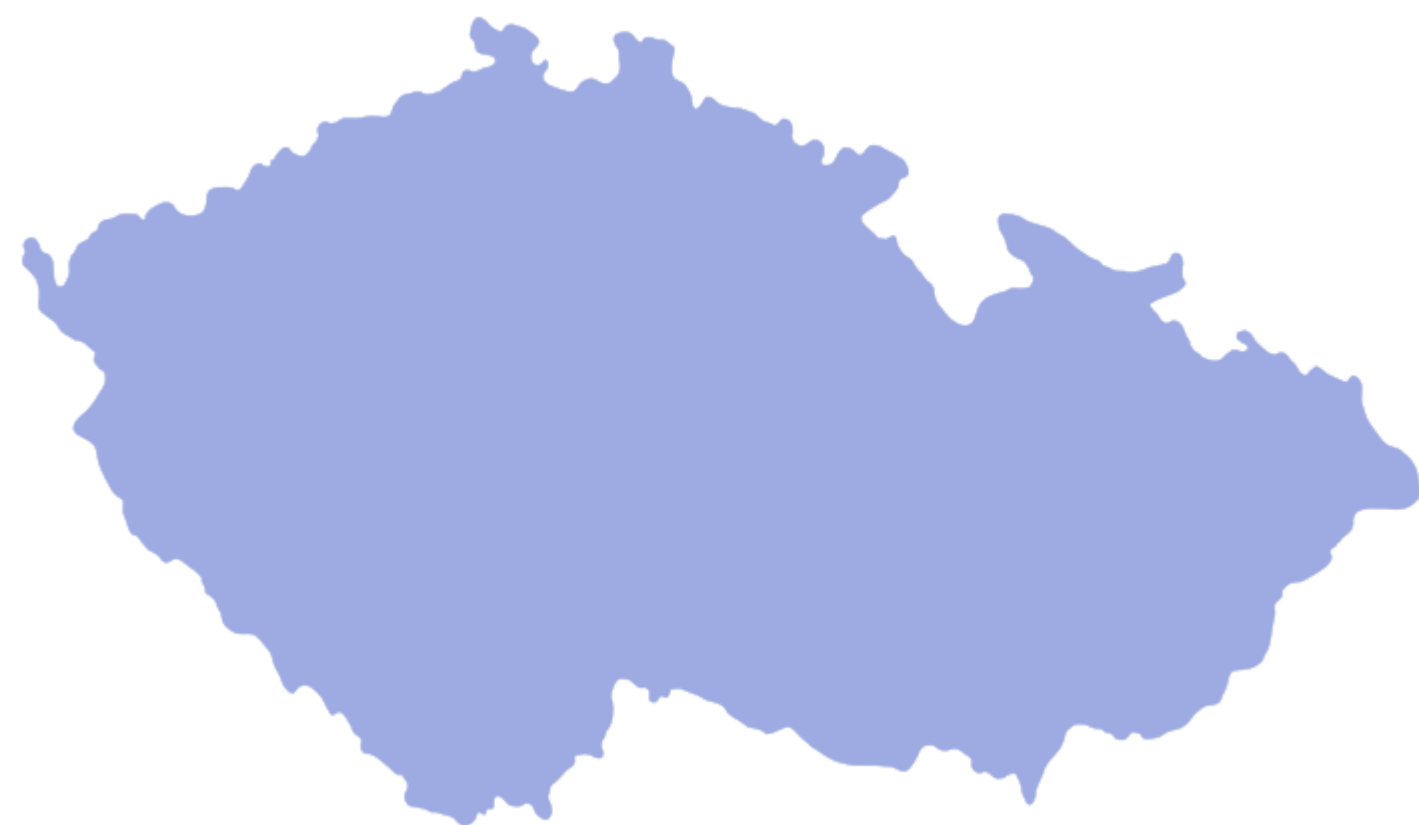
Padělky českých bankovek
1 padělek na 396 593 ks
bankovek v oběhu.

Padělky EUR
1 padělek na 54 420 ks
bankovek v oběhu.

Porovnání padělků bankovek CZK a EUR

1 350 ks

padělků zadrženo

535,4 mil. ks

českých bankovek v oběhu

518 000 ks

padělků zadrženo

28,19 mld. ks

bankovek v oběhu

Padělky zahraničních měn

V roce 2021 bylo na území České republiky zadrženo 5 442 kusů padělaných a pozměněných bankovek a mincí zahraničních měn.

Zadržené padělky EUR v ČR

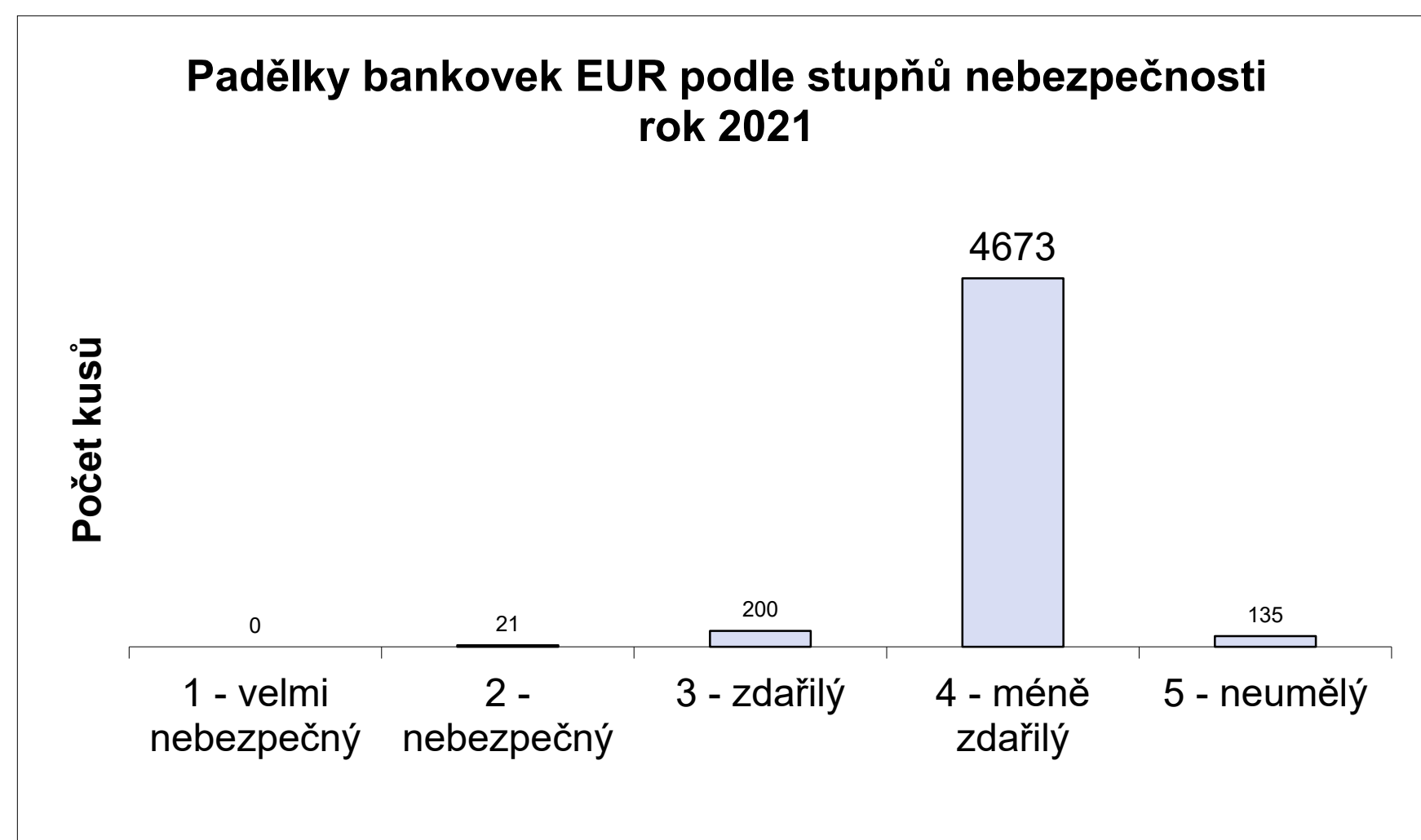
Celkem zadrženo 5 070 ks

Bankovky	5 029 ks (policie zadržela v jednom případě 4 781 kusů padělků 500 a 100 EUR)
Mince	33 ks
Pozměněné bankovky	8 ks

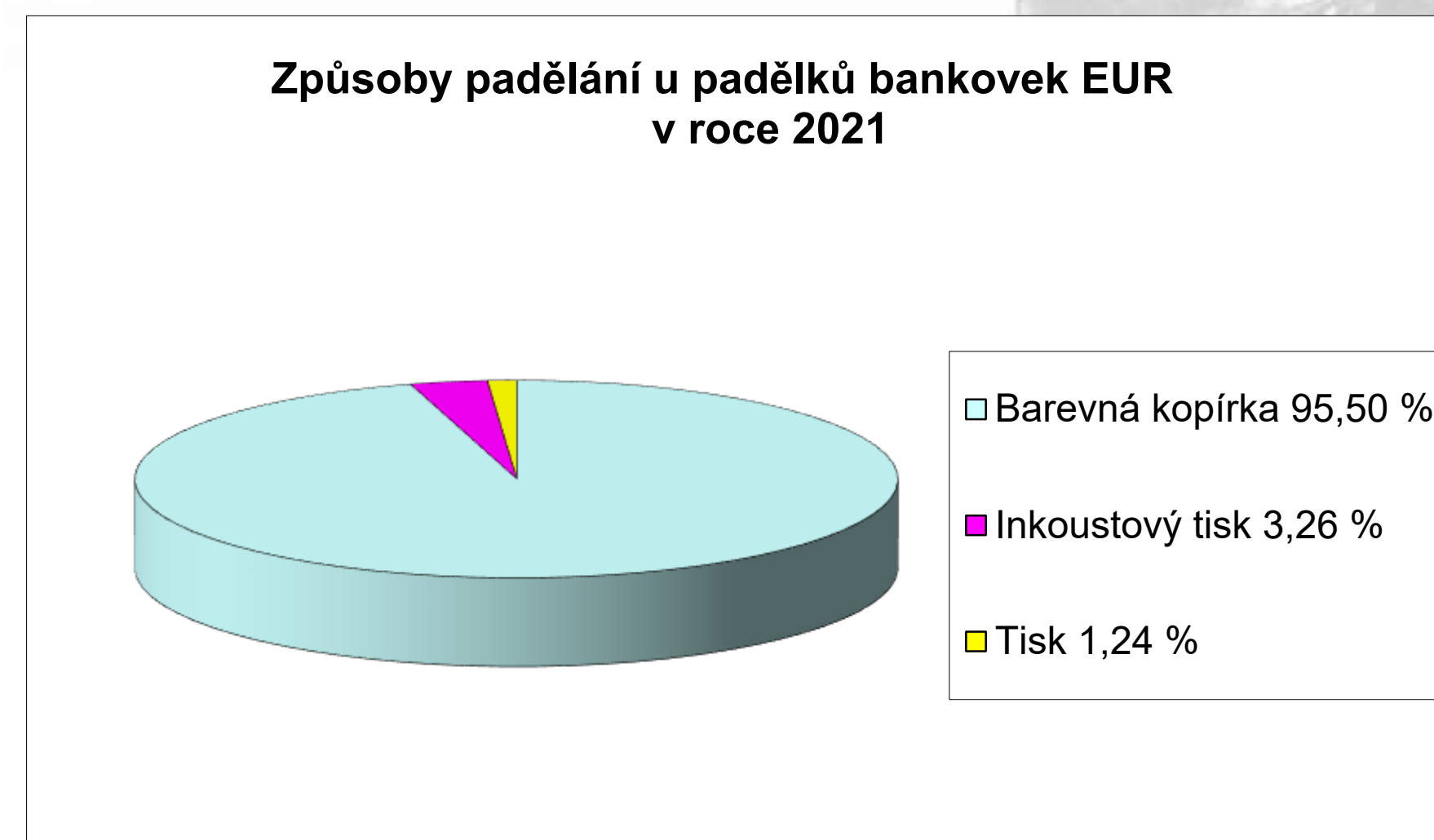

Padělky EUR

Oproti minulosti převažoval
4. stupeň nebezpečnosti

Převažovala barevná kopírka

Zadržené padělky USD v ČR

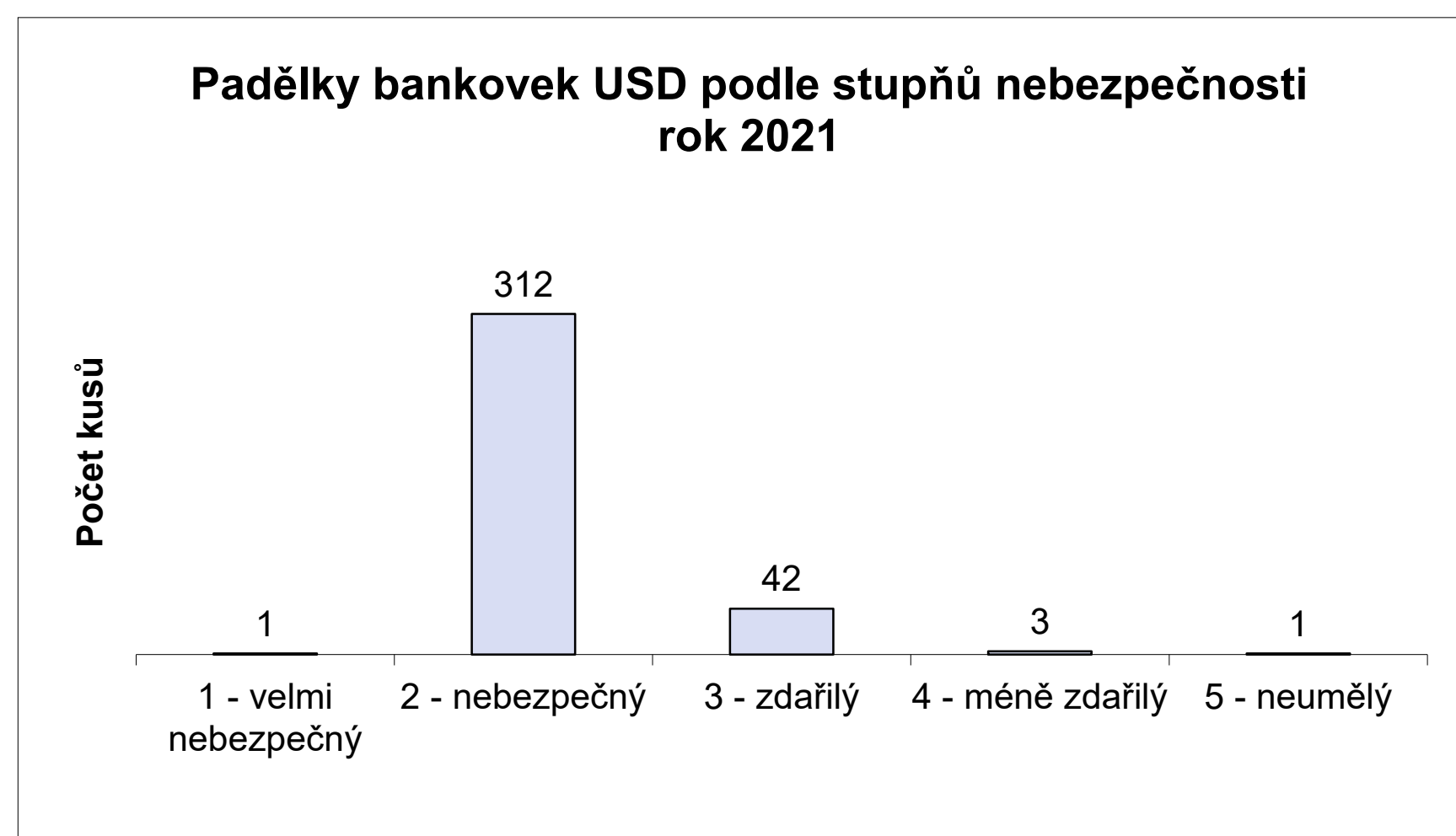
Celkem zadrženo 359 ks

Převažovaly bankovky
hodnoty 50 USD – 296 ks

Padělky USD

Převažuje 2. stupeň nebezpečnosti

V porovnání s padělky českých bankovek převažoval klasický tisk z plochy (ofset)

3. Pozměněné peníze a napodobeniny

Napodobeniny peněz jsou jakékoliv reprodukce (kopie) peněz vyrobené za jiným účelem než udání do oběhu namísto pravých peněz (divadelní a filmové rekvizity, reklamní a upomínkové předměty, učební pomůcky, poukázky na slevy ze zboží a služeb...). Pozor, neplést s **padělanými penězi**, což jsou jakékoliv reprodukce (kopie) peněz vyrobené za účelem jejich udání do oběhu namísto pravých peněz, nebo s **pozměněnými penězi**, což jsou jakékoliv peníze upravené na peníze vyšší hodnoty (např. úprava číselného a slovního označení hodnoty).

Pozměněné peníze a napodobeniny

V roce 2021 bylo na území České republiky zadrženo 6 386 kusů napodobenin, 44 kusů pozměněných českých peněz a 11 kusů pozměněných zahraničních peněz.

Ukázky pozměněných peněz

Pozměněná bankovka

1000 CZK na 10000 CZK

Pozměněná dolarová bankovka

5 USD na 50 USD

(pouze ukázky, nesouvisí s rokem 2021)

Ukázky napodobenin

Napodobeniny určené pro obřadní účely, jako jsou např. pohřby, svatby, narození, atd.

Napodobeniny – zákonná úprava

Zákon č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí a o změně zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 274/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o oběhu bankovek a mincí

Napodobeniny – zákonná úprava

Při jednostranném tisku činí délka při zachování poměru stran nejvýše 75 % délky nebo nejméně 125 % délky reprodukované nebo napodobované bankovky.

Max. 75 %

Originál

Min. 125 %

Napodobeniny – zákonná úprava

Při oboustranném tisku činí délka při zachování poměru stran nejvýše 50 % délky nebo nejméně 200 % délky reprodukované nebo napodobované bankovky.

Max. 50 %

Originál

Min. 200 %

Napodobeniny – zákonná úprava

Více se můžete dozvědět na

www.cnb.cz/cs/o_cnb/cnblog/Ritualni-penize

4. Kontrola bankovek

Kontrola bankovek

ČNB v oblasti padělaných bankovek vzdělává a informuje veřejnost.

Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci **České peníze**
- v interaktivních vzdělávacích hrách
- na webových stránkách ČNB
- v informačních letácích

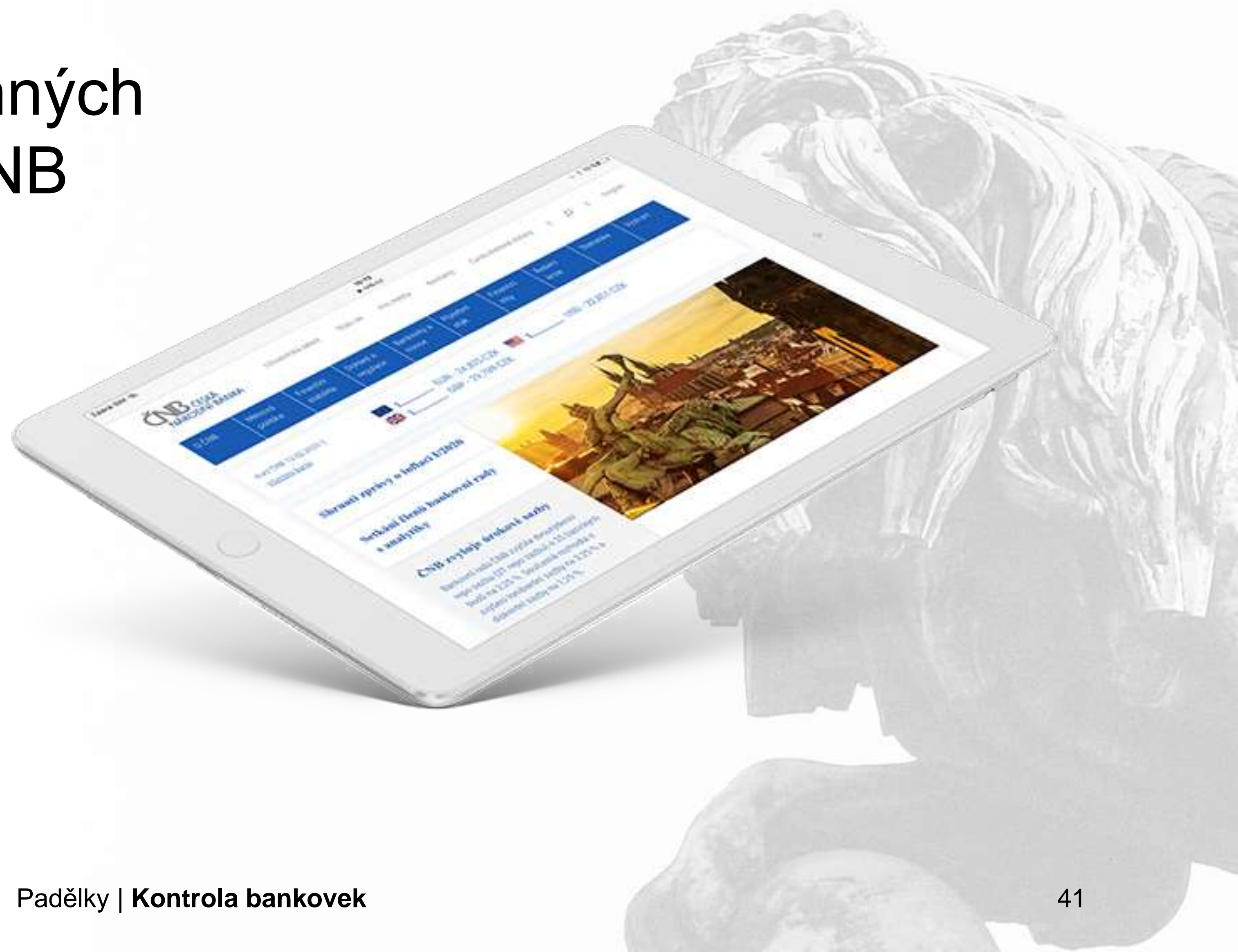
Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci České peníze
- **v interaktivních vzdělávacích hrách**
- na webových stránkách ČNB
- v informačních letácích

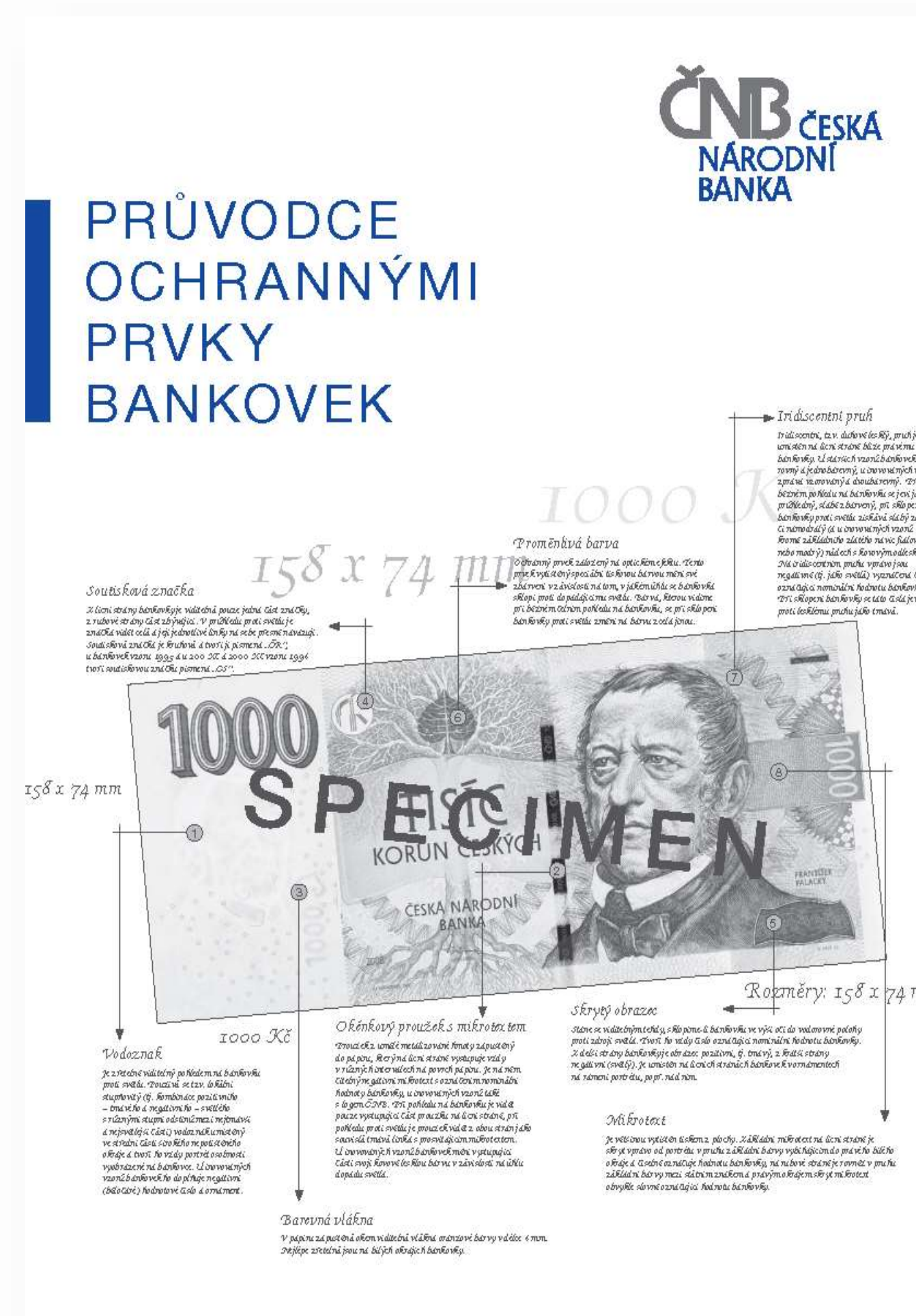
Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci České peníze
- v interaktivních vzdělávacích hrách
- **na webových stránkách ČNB**
- v informačních letácích

Návod na kontrolu ochranných prvků bankovek nabízí ČNB

- v mobilní aplikaci České peníze
- v interaktivních vzdělávacích hrách
- na webových stránkách ČNB
- v informačních letáčích

Ochranné prvky a postup při kontrole

České bankovky a mince jsou
v mezinárodním srovnání velmi bezpečné.
Výzkum, vývoj a aplikace ochranných
prvků patří ke světové špičce.

Ochranné prvky a postup při kontrole

Bankovku vezměte do prstů

Bankovku si prohlédněte
proti světlu

Bankovku si prohlédněte
z různých úhlů

- bankovkový papír je specifický na dotyk
- bankovka není hladká, na lícni straně by měl být hmatem citelný hlubotisk

Ochranné prvky a postup při kontrole

Bankovku vezměte do prstů

Bankovku si prohlédněte
proti světlu

Bankovku si prohlédněte
z různých úhlů

- zkontrolujte vodoznak
- zkontrolujte ochranný proužek (mikrotext a měnící se barvu)
- zkontrolujte soutiskovou značku

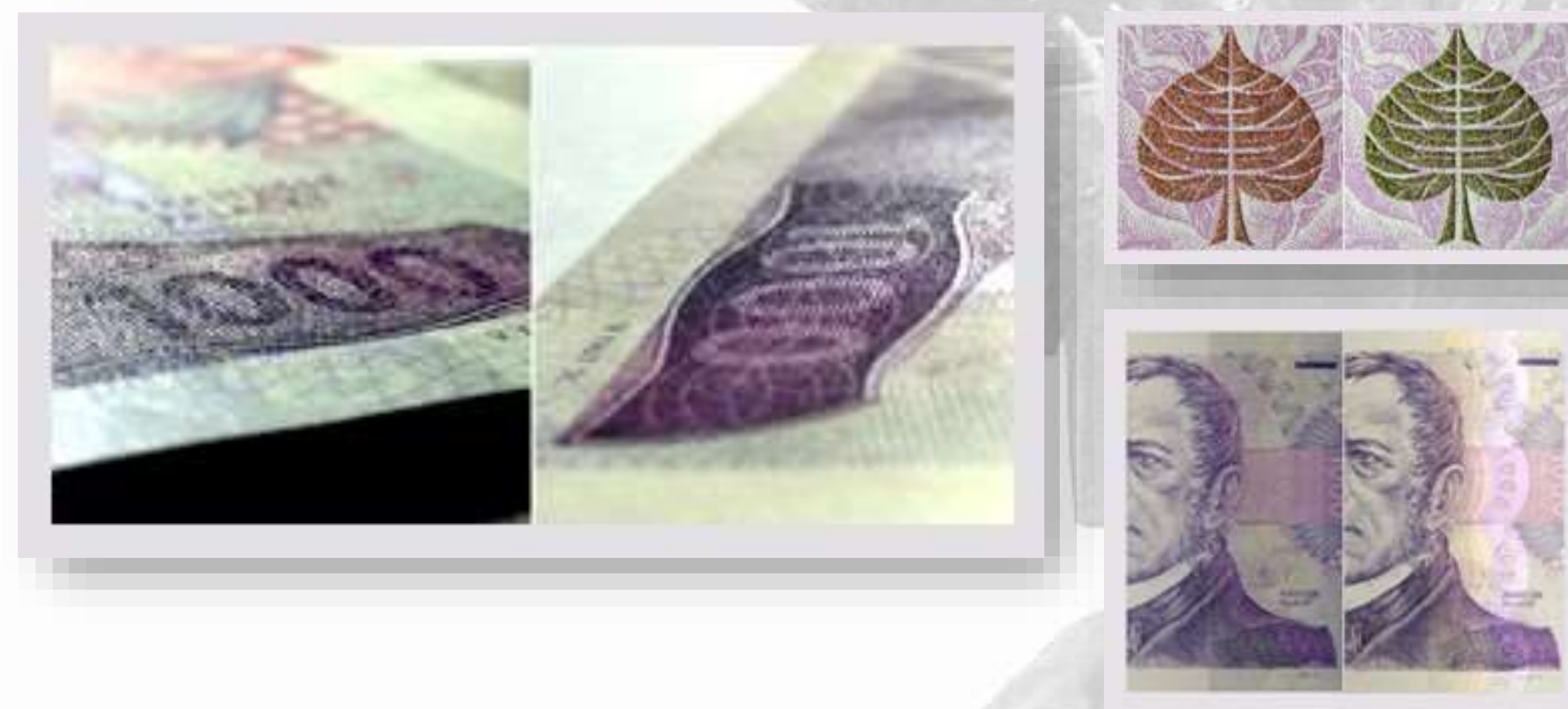
Ochranné prvky a postup při kontrole

Bankovku vezměte do prstů

Bankovku si prohlédněte
proti světlu

Bankovku si prohlédněte
z různých úhlů

- v ornamentu na rameni portrétu je skrytý obrazec s nominální hodnotou
- při pohybu bankovky se na líci mění proměnlivá barva
- vpravo na líci je dvoubarevný iridiscentní pruh

Podezření na padělek

Právo odmítnout přijetí bankovky či mince má každý jednotlivec, pokud se domnívá, že jde o padělek

(s výjimkou osob, které mají povinnost podezřelé peníze zadržet).

Podezření na padělek

Podezřelé peníze není možné dále použít k placení – takové jednání je trestné.

Podezřelou bankovku nebo minci odneste na Policii ČR a informujte o svém podezření.

Bankovka nebo mince bude předána České národní bance, která ji prozkoumá a určí její pravost.

Pokud se ukáže, že bankovka nebo mince je pravá, bude vrácena původnímu majiteli ve stejné hodnotě.

Půjde-li o padělek, bude zadržena bez náhrady, za padělky nelze poskytnout náhradu.

Padělek, nebo poškozená bankovka?

Běžně poškozenou bankovku nebo minci musí k výměně přijmout každá pobočka obchodní banky provádějící pokladní operace nebo pobočka České národní banky a bezplatně ji vyměnit

(v souladu se zákonem č. 136/2011 Sb., o oběhu bankovek a mincí).

Padělek, nebo poškozená bankovka?

U některých druhů poškození peněz může být obtížné určit jejich pravost a platnost.

Převážnou většinu neúmyslných poškození pravých a platných českých peněz ČNB nahradí.

Pro nárok na výměnu poškozených bankovek nebo mincí je klíčový druh poškození:

- běžně poškozené peníze se vyměňují na počkání
- nestandardně poškozené peníze budou na přepážce bank zadrženy a předány České národní bance, která poškození posoudí a rozhodne o poskytnutí náhrady

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Bankovka běžně poškozená oběhem (lze vyměnit)

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Bankovka běžně poškozená (lze vyměnit)

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

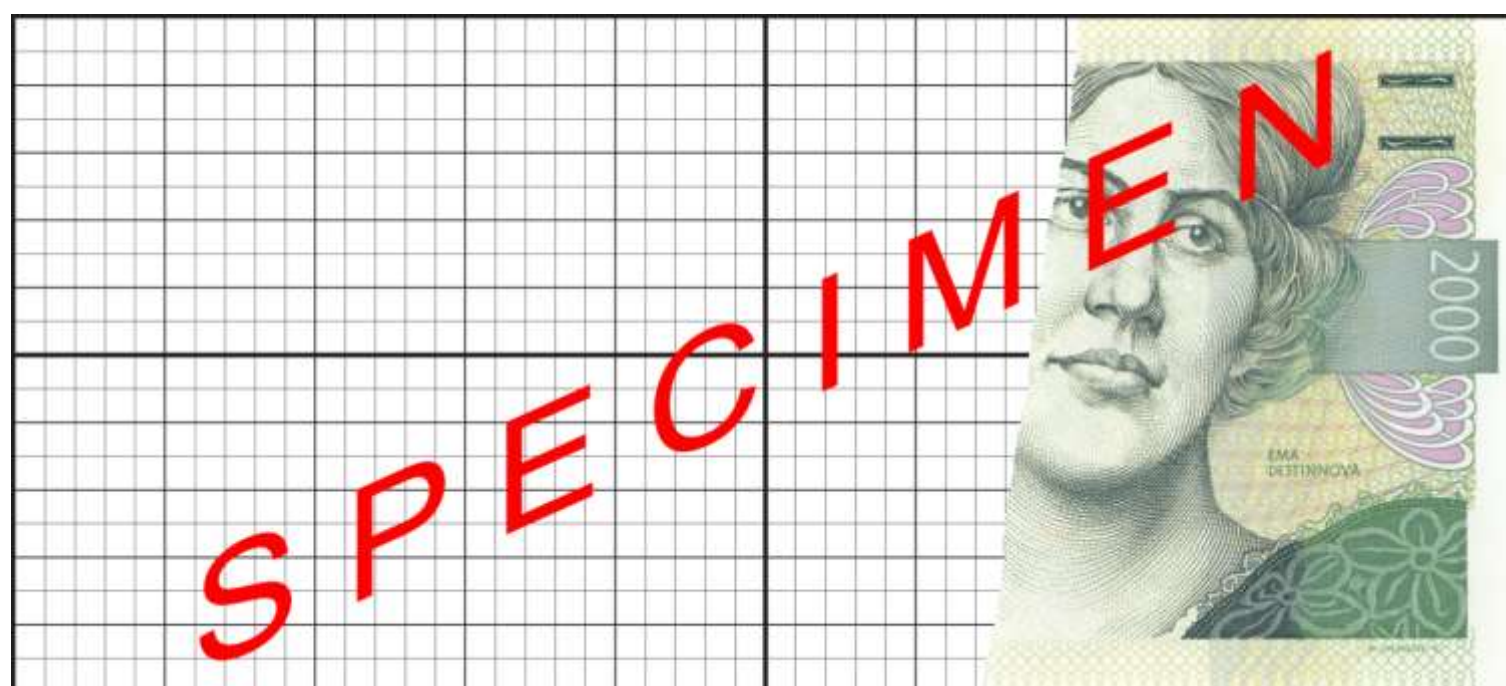
Ohořelá bankovka (o náhradě rozhoduje ČNB)

Běžně, nebo nestandardně poškozená bankovka?

Necelá (pod 50 % – bez náhrady)

Poškozená nástražným systémem
(bez náhrady)

Ukončení platnosti starších vzorů bankovek k 30. 6. 2022

- **Od 1. 7. 2022 skončí platnost starších vzorů bankovek** nominálních hodnot 100 Kč, 200 Kč, 500 Kč, 1000 Kč a 2000 Kč z let 1995 až 1999
- Bankovek 5000 Kč se toto rozhodnutí netýká
- Bankovky bude **po ukončení platnosti možné vyměnit na pokladnách všech bank do 30. 6. 2024 a v ČNB**
- **Po 1. 7. 2024 bude výměna možná pouze v ČNB po neomezenou dobu**
- **Stahované starší vzory** bankovek jsou **nejlépe rozpoznatelné šířkou stříbřitého proužku**. Ten je u **starších vzorů úzký** a jeho barva se při naklopení nemění. Vzory bankovek, které budou platit nadále, mají proužek širší, který při naklopení mění barvu
- Cílem je mít u každého nominálu jeden platný vzor, což sníží riziko záměny a podvodů
- ČNB bankovky starších vzorů už průběžně stahuje z oběhu a nahrazuje je novými vzory

**Nadále platný vzor –
široký stříbrný proužek**

**Stahovaný vzor –
tenký stříbrný proužek**

Padělané a pozměněné bankovky a mince zadržené na území České republiky v roce 2021

Více informací najdete na webu ČNB

